

— T E O L O G I A I T O V Á B B K É P Z Ő K Í S É R L E T —
A S Z E P I R O D A L O M N Y E L V E N,

— S Z E N T G Á L Y K A T A —
G O N D O L A T A I V A L.

Elhangzott a Szent-Gellért Magyar Katolikus Egyházközség
előadótermében, a -" STUTTGARTI BRASMUS-AKADÉMIA"- 2012.-ik
évi, április 25.-én megtartott, második közgyűlésén.

A rendelkezésre álló irodalmi anyag felhasználásával összeállította
Dr.Ritter Lajos András.

Előadók : Molnár Csilla, Vita Norbert, Sauerwein Ilike, és
Ritter Lajos

TISZTELT HALLGATÓSÁG, TAGTÁRSAIM, TÁMOGATÓINK ÉS VENDÉGEINK !

Isten ószövetségi ígérete, Jézus- Krisztus- tanításának és földi küldetésének példája - szilárd alapja egyházaink Istenről, a világról és- az emberről szóló, tanításának. Minden keresztény hivatástudatnak egy természetes, belső lelki vágy az indítéka: eszközzé válni Isten kezében. Élete csak így formálódhat küldetéssé, a tudatos, feltétel nélküli másokért élés magasztos szolgálatává. Isten maga hajol le hozzánk igenlésünket, személyes válaszainkat várva. Egyenkénti, egyéni tehát minden elhangzó válasz és tartalmában egy életen át tartó, belső vívódásnak, a pillanatnyi lelki fejlődési állomásnak: egy érési folyamatnak - a hit alázatosságával - való fokmérője.

Teológiai ismereteink és gondolkodásunk gazdagodásának reményével, legyen szabad, egy ajándékként tapasztalatokban gazdag, hosszú életet, megélt női lélek,, művészi kifejezőmódra talált, személyes választ a következőkben ismertetnem.

Irodalmi műveinek töredékeit csak a második Világháború végéig megjelenő, katolikus egyházi lapok, folyóiratok rendszeres olvasói ismerhetik. Tehetségét e kiadványok szerkesztői fedezik föl, de a háború utáni, vallásellenes, államilag ellenőrzött világban munkáinak közlése meghurcoltatást, börtönt jelenthetett volna. Korunk történetének legnehezebb szakában, az ötvenes években bármely írott mű csak az államhatalom cenzúrájával jelenhetett meg, szabad vallásos irodalom nem létezhetett. Ezért, csak a legszigorúbb titoktartás feltételével kaphatott egy-egy falusi plébános vagy káplán, megszámlálhatatlan- és minden korosztályhoz szóló vallásos műveiből, egy-egy példányt, anélkül, hogy sejtelmé lett volna szerzőjének nevééről, vagy hogy a bizalmasan hozzájutott írás szerzője egy dunántúli kisváros tanárnő-háziasszonya, aki négy gyermek nevelése és hivatásának igényes gyakorlása mellett, az írásra is talált időt. Mert számára nem idő, hanem hitének és segíteni akarásának volt kérdése mindez! Szent-Gály Kata elbeszélései, meséi, költeményei képezték egy fél ország számára, titokban megtartott, hittanórák téma-anyagát, a krisztusi tanítás folytonosságának lehetőségét, minden fenyegető veszély ellenére!

Élettörténetének alig pár adata ismert. 1916-ban született, messzi, hegyi hágók, a havasi kürt hazájában, valahol Mármarosban, ahol nagysudarú erdők, hagymakupolák, magyar-román-orosz szókeverék adták a gyermekévek háttérét, és amely felejtethetetlenül megízéstitte számára a későbbi diák- és felnőtt-kor Dunántúl szeretetét.

Egyetemi éveinek, fontos állomása SIENA, ahol latin-, olasz-, angol "nyelvet, és irodalomtörténetet, művészettörténetet tanul „Tehetségének és klasszikus műveltségének formálódásával feléledő kapcsolatba került Pannónia római múltjával. Képzelőerejét megragadja az ókori Róma világa és ismerősként köszönti, a Limes római erődéinek maradványait. Nymphák forrásait, a régi sírköveket, Marcus Aureliust és a Lacus Pelso-t. Nem tudni mikor öltött először versformát sok-sok töprengése, vívódása. A legrégebb gimnáziumi évekből származtatható Horatius: -"Carpe diem" című költeményének fordítása, hűen követve a nem könnyű versmértéket. Tanulmányai, befejezése után hazatér, férjhez megy tanár-kollégájához Pintér Istvánhoz, és először Sopronban, majd Balatonberényben, majd a Duna-Tisza-közi Jánoshalmán él férjével és négy gyermekével, Mariskával, Esztikével, Ferkóval és Pötönkével. Férje 1990-ben meghal. Özvegyen tíz évvel éli tu1 férje halálát,.

Nem, volt teológus, de elmélyült biztonsággal ismerte a hiteles keresztény tanítás következetes igazságait, Az írás minden szerző életében csak a halállal tekinthető befejezettnek, lezártnak. Utolsó két évében főleg kézíratai, rendezésén, fáradozott. Nagyon sok írását újra meg újra elővette, belejavított a

mondatokba, egy-egy szót kicserélt, máskor csak lehetséges változatokat írt a lap szélére. Nem egyszer csak sejteni lehet, melyik az, utolsó változat, a végleges fogalmazási forma. Váratlan megtiszteltetés is éri: Az Apostoli Szent—Szék hazai kiadói közlik írásait; nem egyszer nyomdahibából, vagy védelmére megfontolt szándékkal ismert szerzők neve alatt, így kerül nagy költőnk Mécs László neve is egy-egy költeménye alá. Néha a közölt szövegek sem követik teljességgel a forrást, ilyenformán, egy-egy versének öt-hat változata sem ritka. Későbbi, törvényes kiadásaiban is rengeteg a nyomdahiba. Hagyatékában sokszor nem könnyű a tájékozódás.

Már első sorainak olvasása is kellemesen lepi meg a szellemiségével ismerkedőt. Nem díszes köntösbe öltöztetett igazságok, hanem, egy mélyrengésű, melegszívű tanács, az életet ismerő fájdalmas tapasztalat, egy megpróbált ember kristálytiszta, , őszinte megnyilatkozása tárul olvasója elé. Figyelmünk észrevétlenül fokozódik, és ellenállhatatlan erővel kerülünk mondanivalójának hatása alá. Egy matematikus tárgyilagos pontosságával állítja elénk képletét a keresztény életről az e világban élőknek ugyan, de azok számára, akiknek komoly vallási törekvésük lelkiileg megokolt és valamiképpen magától értetődő.

A gyakorlati keresztén életforma számára ezért végtelenül egyszerű -"Vedd komolyan az Evangéliumot és éld meg azt saját egyéniséged szerint."Nem szükséges mindenkinek kolostorba vonulni, a hit gyakorolható- mindennapi feladataink végzése közben is!" - Képeit, a mindennapi életből veszi, hiszen, ebben a világban elő emberekhez szól és a legkövetkezetesebben mondja ki: -"A Nap akkor is Nap marad, ha gyermekeink száját és szemet rajzolnak neki és vonalkákkal jelzik tündöklő sugarait.

Vagy másutt:—"Ne tömjénezz kis házi isteneket, tehetséget, rangot, származást!" Mélyen átélt, komolysága fanatizmustól, túlságoktól mentes, de Istennel szinte állandó misztikus kapcsolatait tartó, élő lelket hoz közel hozzánk, Érzékeny hallásunk azonnal megérzi, hogy nem üresen kongó szóáradat, de lelke mélységeiben megélt valóság élményi mondanivalójának indítéka. Versei és prózai munkái egyaránt, tanújelei egy kulturált keresztény lélek küzdelmes érési folyamatának. A hit-igazságok felismerése, és Istenre találás belső örömének meg-nyilatkozása, szinte apostoli tanács is anyanyelvének legfelsőbb regisztereiben. Szavainak és hasonlatainak szimbolikája gyönyörűséggel tölti el olvasóit, tartalmának mélysége, egy harmonikusan, együttérzési reflexió kiváltója.

De halkuljon el lassan, egy művészlélek tökéletes megismerését soha el nem érő igyekezet hangja, az őt méltatni igyekvő mondanivaló! Tisztacsengésű, utánozhatatlan, halk szavaival szóljon hozzánk tovább — Ő, maga!

—" Isten, magáról vall a Teremtés által. Ő az, Aki van - a-Vagyok! A Lét maga! Maga az Élet! És terve is van velünk; a legtöbb, amit, belőlünk kihozni lehet.

— Ha, Istent ismerni akarod, tedd rá életedet a szeretetre, és meg fogod találni őt! Mert ha elindulsz és következetesen haladsz egy patak mellett, megérkezel, a tengerhez, ha soha nem is hallottál volna, róla!

— Sokat imádkozz, térdenállva, ha azt akarod, hogy fogalmad legyen Isten felfoghatatlanságáról!

— A szeretet, az igazságosság, a jóság, a türelem, az, irgalom isteni erények!

— Olyanok vagyunk, mint a gyökér a földben, amely a belőle serkenő virágot, sem ismeri, — hát még a Napot?

— Változatok vagyunk, egyetlen Témára, Azért lettél, hogy Isten neked adhassa önmagát.

— Hol lennénk, ha mindig megfeleltünk volna a Kegyelem indításainak?

— Egyedül az ember képes arra, hogy Isten felé kutasson. Hallgasd, mit akar mondani önmagáról. Jézus Krisztusban.

— Ha valaki kitárja két kezét a Nap felé,— sem megfogni, sem elérni nem tudja - de elborítja és átöleli a fény! Ez, történik az imádságban is.

— „A KERESZT szimbólum:- Életed földdal párhuzamos mínuszát az égből áradó KEGYELEM szeli át! Tovább plusz, előjellel indulhatsz!

— Ha nem tudsz könnyíteni kereszteden: szebb, ha úgy viseled, hogy csak neked fájjon!

— Ha keresztedet készséges lélekkel öleled magadhoz: Jézus Krisztust találsz rajta.

— Végtelen vágyak és véges lehetőségek: ez az emberi sors! Természetfölötti életünkre éppen a fordítottja áll: —Végtelen lehetőségek és véges vágyak!

— Neki — növekednie kell! Nekem kisebbednem. Ez az egész lelki élet!

— Akiben Krisztus él, az elérte az élet teljességét! Kár, hogy csak a halál szent közelségéből döbbenünk rá, milyen, érték volt az élet!

— Életed nem sors, hanem hivatás! Van hivatásod: — küldetésed! Egy belső, *amely* neked szól egyedül s egy külső: hogy ott ahol élsz, egész, magatartásoddal tanúságot, tégy Krisztusról!

— Ne glóriás szent, akarjál lenni, hanem, igaz ember!

— Nem tudni, hogy mire van képességed: felelőtlenség! Letagadni: hazugság. Parlagon hagyni: ostobaság. Be nem állítani mások szolgálatába: bűn!

— Nincs más út Isten felé, mint mélyből a magasba!

— Ha a nevelés véget ér a gyermekkorral, az eredmény: a neveletlen felnőtt! Neveld tovább magad, legyen, bátorságod hozzá!

— Aki megtanul Isten előtt élni, az lassan, leszokik a bűnről!

— Nincs, ami jobban hozzákötne Jézushoz, mint a megbocsájtott bűn!

— "Csak a bűnt ítélni leheted el, a bűnöst *nem*: az egyedül Isten hatáskörébe tartozik!

— Kérted-e Istenedet, hogy tanítson imádkozni? Az értelem imádsága kutatómunka. A hit és erkölcsi igazságok mélyebb ismerete, keresztény életbölcsség.

— Ha nem tudsz szabadulni a külső események visszhang-jától, alakítsd imává és mondd el neki. Isten elébe jön az Őt keresőnek!

— Ha önmagadat sem tudod, már megérteni, Isten marad számodra egyedül.

— Légy minél tökéletesebb nagyítólencse, amelyen át, mások számára is felfoghatóvá lesz a küldetés.

AQUINCUM

Már nemsokára zár a múzeum
és én még mindig szédelegve járok
valami furcsa alvilágot,
hol nincsen más, csak kő kövön,
és arcokon és betűkön
a Múlt.

Csak szám van itt és névtelen rabok,
— — sötét emlékü táborok,
— — befordult arccal suttogott szavak,
— — a véletlenre bízott cédulák,
hogymond tovább:

itt állt a ház. Virágos udvarunk volt
s a Juno szobra mellett kerti pad.
Ott álmodoztunk, ketten, kéz a kézben,
a barbárfényű csillagok alatt,
és tervezgettünk, mint te meg a lány,
hogyazután
majd Róma vár s a tenger
és hazamegyünk a gyerekekkel,
igazán haza,
és — —

ránk csapott a szenvedés
bíborfekete madara.

Kérlek, mondd tovább,
hogya nem vagyunk kövek,
csak Múltba zárt világ.

Kérlek, mondd tovább!

AZ ÖREG MALOM

Egy kis patak, mögötte rét,
ritkásan álló jegenyék,
a parton ház, vastagfalú,
egy nagy kerék, egy kicsi tó,
egy bukkánó, egy kicsi gát,
a víz tükrén fehér libák,
s benne vidáman fürdenek
a mezítlábas gyerekek.
Egyszálas palló volt a híd,
ez fogta össze partjait
a keskeny érnek. Meghajolt
középen jól, ha súlya volt
az átkelőnek. Asszonyok
kosárban hoztak friss babot
meg édes dinnyét, nagy tököket.
A falu kertje volt a híd mögött.
Hogya vert a szívem, hogya rajt
a lábam fürgén átszaladt,
bizsergett bennem édes izgalom.
És zakatolt a kis malom
reggeltől-estig, sokszor éjszaka.
Ez volt a legszebb altatódala
kis otthonunknak: lesz kenyér.
— — Azóta mindig folydogál az ér,
a tó is megvan, állnak mind a fák,
egész csapatban úsznak a libák,
s a pallón túl, a tiltott messziség
enyém lehetne könnyen: nagy vagyok.
De nincs malom s a gazda is halott.

IMÁDSÁG HELYETT

Reggel, hogy kezdtem a mai napot
papír-fehéren még látszott a hold,
szép és szabad, kékszínű volt az ég,
szélén gomolygott egy kevés
beárnyalt messziség.

Imádkozás helyett
néztem a távoli, gyöngyezüst vizet,
majd észrevettem, hogy a fák között
a megszokott verébhad összejött,
s azután, hogy a vadszőlő vékony ága
megint haladt, és szőnyeget rakott
a sárga ház falára.

És úgy találtam: én
vagyok a verebek helyén,
enyém az a reggeli öröm, hogy élek,
enyém a hála és a köszönöm:
a csiripelések,

és hogy a tó vagyok, az örök-nyugtalan
gondolatokkal, szél-dallamosan,

és a futó is, ki meredeken
és tíz körömmel, verejtékesen
harcolok érted és gyötröm magam
közelebb hozzád -

Tied a hatalom, a dicsőség, az ország!

MEGTÉRÉS

Én ismerem a bűnt, Uram,
én messziről jöttem.

Jogom van hozzá, hogy nagyon szeress,
hogy homlokomra két vonást tehess,
mert kiváltottál önmagaddal engem.

Keresztet, mint a rám sütött pecsét:
tied vagyok - és nem a földé.

Hazataláltam, és szeretnék
a te házában lakni mindörökké.

A REMETÉK DOMBJÁN

Mi az, mit kérek, magam sem tudom,
- mit érti fűszál, hogy mit is akar!
Csak úgy növekszik ő is, mint a gyom,
vagy liliom, hamar.

Akár a kék, felhőtlen ég s a láng
hívják a földet: úgy Te engem.
Elindultam a csillagod után,
s mint itt a dombon a sok kék virág,
a törpeszárú kis veronikák,
nem értve téged nézek rád a csendben.

Te vagy a kezdet és a cél -
hozzád a sóhaj éppen úgy elér,
akár fenyőfák illatos porát
vinné a szél.

Jobban tudod, hogy énnekem mi jó,
hogy érjenek és termést hozzanak
a gyorsan elmúló napok,
talán esők, lángujjú hajnalok,
meg fény, sok fény -

Mit nekem szántál, azt kívánom én.

MINT SENKI MÁS

Te ismeresz engem, úgy, mint senki más:
tudod felőlem, mit én sem tudok,
- hogy ki vagyok,
s mit akarok.

Mielőtt végigmondanám a szókat,
már észrevetted, hogyan alakult
az eszme bennem.

Mielőtt az utat végigjárnám,
te láttad: vissza is jöttem.

Előtted nem titok az élet,
és benne minden összefüggések
világosak és áttekinthetők.
Látod a múltban a jövőt,
magban a fát,
a szunnyadó, pöttyös tojásban
a domb jövőendő kórusát.

És tudod azt is, hogy mivé leszek,
ki behunytt szemmel csak megyek, megyek.

IMÁDSÁG HELYETT

Reggel, hogy kezdtem a mai napot
papír-fehéren még látszott a hold,
szép és szabad, kékszinű volt az ég,
szélén gomolygott egy kevés
beárnyalt messziség.

Imádkozás helyett
néztem a távoli, gyöngyezőst vizet,
majd észrevettem, hogy a fák között
a megszokott verébhád összejött,
s azután, hogy a vadszőlő vékony ága
megint haladt, és szőnyeget rakott
a sárga ház falára.

És úgy találtam: én
vagyok a verebek helyén,
enyém az a reggeli öröm, hogy élek,
enyém a hála és a köszönöm:
a csiripelések,

és hogy a tó vagyok, az örök-nyugtalan
gondolatokkal, szél-dallamosan,

és a futó is, ki meredeken
és tíz körömmel, verejtékesen
harcolok érted és gyötröm magam
közelebb hozzád –

Tiéd a hatalom, a dicsőség, az ország!

MEGTÉRÉS

Én ismerem a bűnt, Uram,
én messziről jöttem.

Jogom van hozzá, hogy nagyon szeress,
hogy homlokomra két vonást tehess,
mert kiváltottál önmagaddal engem.

Kereszted, mint a rám sütött pecsét:
tied vagyok – és nem a földé.

Hazataláltam, és szeretnék
a te házában lakni mindörökké.

A REMETÉK DOMBJÁN

Mi az, mit kérek, magam sem tudom,
– mit érti fűszál, hogy mit is akar!
Csak úgy növekszik ő is, mint a gyom,
vagy liliom, hamar.

Akár a kék, felhőtlen ég s a láng
hívják a földet: úgy Te engem.
Elindultam a csillagod után,
s mint itt a dombon a sok kék virág,
a törpeszárú kis veronikák,
nem értve téged nézek rád a csendben.

Te vagy a kezdet és a cél –
hozzád a sóhaj éppen úgy elér,
akár fenyőfák illatos porát
vinné a szél.

Jobban tudod, hogy énnekem mi jó,
hogy érjenek és termést hozzanak
a gyorsan elmúló napok,
talán esők, lángujjú hajnalok,
meg fény, sok fény –

Mit nekem szántál, azt kívánom én.

MINT SENKI MÁS

Te ismersz engem, úgy, mint senki más:
tudod felőlem, mit én sem tudok,
– hogy ki vagyok,
s mit akarok.

Mielőtt végigmondanám a szókat,
már észrevetted, hogyan alakult
az eszme bennem.
Mielőtt az utat végigjárnám,
te láttád: vissza is jöttem.

Előtted nem titok az élet,
és benne minden összefüggések
világosak és áttekinthetők.
Látod a múltban a jövőt,
magban a fát,
a szunnyadó, pöttyös tojásban
a domb jövőendő kórusát.

És tudod azt is, hogy mivé leszek,
ki behunyt szemmel csak megyek, megyek.

ÜZENET A FÜGEFA ALÓL

Legyetek igaz emberekké,
legyetek jókká, és jobb lesz a Világ:
aki magát jellemé neveli,
a közösséget alakítja át.

Kezdjétek el a munkát, mint a mag,
mely belepusztul, de kihajt,
és szára nő, és rája települ
a termés, a jövő!

Legyen időtök végre csendesedni,
– zavaros víznek mélyét ki se látja!
Idő kell a kitisztulásra,
értékelésre, érlelésre,
arra a tiszta bölcsességre,
mely rend és béke és erő,
s az Akaratba belenő!

Legyetek néha egyedül,
ha máshol nem: belül,
a szívetekben – – –

A FEJLŐDÉS JÁTEKSZABÁLYA

Az, ami van: nem múlik el,
csak mássá lesz és másít,

ha meghervadt egy viola,
magjából új virágzik,

szép jószagát a levegő
valahol most is hordja,

ízét és kelyhe legjavát
befogták méhkasokba,

– s a gondolat, mi benned él,
tovább megy, s újat formál,

másabb a Föld azáltal, hogy
születtél s ember voltál!

ÉRTHETETLEN

Mért kell a sebet hasogatni,
ha egyszer beforrt?

Mért kell a másik ajtajába
seperni a port?

Mért kell sziszegve felnagyítani
egy apró hibát?

Mért kell ecettel megkeverni
a másik borát?

Mért kell a kezét félrelökni,
ha kérni akar?

Mért kell a kezét félrelökni,
ha adni akar?

ISTEN ÚTJAI

Ne vedd panasznak, – mert nem annak szánom,
csak eltűnődöm, úgy ahogy virágon
tűnődni szoktunk: hogyan is lehet,
másféle fajta ébredt fel a magból,
mit kezünk vetett?

Ne vedd panasznak, ha mondom neked:
én mást kívántam. Csend utáni vágy
muzsikált bennem, egy külön világ,
előtted élni, másnak látlanul,
és mint az árnyék, mely a földre hull,
és úgy növekszik, ahogy alkonyul,
fel nőni hozzád, lassan-lassan.

Ne vedd panasznak: én nem így gondoltam.

MEGFÁRADT EMBER IMÁDSÁGA

Ne haragudj rám, ha nem megy a szó,
sok volt a nap.

Korom szítál, vak pernye fojtogat,
magába szedte még a szívem is,
mint füstszagot a patyolat.

Ne haragudj rám, ha ilyen vagyok,
ha járok, ások, forrok egyre,
– a bennünk élő tűz tehetne
erről, a belső, furcsa láz;
időnk sötét kéménye óriás,
nagyétkű sárkányt fújt az égre,
s mi hódolunk neki:
verejtékünknek vére
magával eteti.

LÁTATLANBA

Én azt se tudtam, hogy mi az élet,
én nem akartam azt se, hogy legyek,
én lettem,
születtem,
mint annyi más gyerek.

Nem faggattál, hogy mit is szeretnék:
milyen országot és milyen hazát,
a síkot inkább, vagy simogatásra
váró kis dombok hullámzó sorát,
még azt se kértded, hogy miféle múltat,
pedig te tudtad,
hogy befolyásolnak
örökké.

Útravalónak adtál egy lapot,
üres papírlap, ez hát a jövő,
az enyém.
Majd ráíródik minden,
ami jön felém,
az elkövetkező
esztendők hosszú, ballagó sora.

A legelején anyám mosolya.
Sikerek.
Arcok.
Kudarok.
Aztán betegség, meg jön a Halál is.
Hogyan? ki tudja.
Majd csak elválík.

Most még lebegek,
mint őszi pók a szálom,
és mint az álom,
minden oly laza,
s te mondd: hogyha szeretek,
aláírom a nevemet
így — —
Hát írom:
Vállalom,

Kata.

BÁTORÍTÁS

Légy csöndességben sokszor és sokat,
és mint fa ága cinkét hívogat,
tanulj meg várni.

Már valahonnan jön a Kegyelem,
egészen halkán, észrevétlen,
és le fog szállni.

IBOLYA

Ott nőtt az erdő mély ölében,
a bokrok alján, merre nincs tovább,
nem bukkant rá vidám gyerekkez,
hiába szórtá illatát.

Kinyíltott, várt és összehervadt.
A fák avarja eltemette rég.
Hiába élt? Ó, nem hiába:
az Isten látta életét.

- 8 -

A KEGYELEM

Te soha többé nem leszel nyugodt
s nem lesz tiéd a nyárspolgári béke,
mert beléd hullott az Isten vetése
és azt kitépni nem lehet,
— vagy nem mered,
mert érezed, hogy éned jobbik része.

Azt megteheted, hogy soha nem kapálsz,
hogy letaposod a kihajtó ágat,
hogy nem öntözöd,
hogy szinte gyűlölsz,
— de Harmat is van,
és néha, akaratlan meglep.

És valahogyan elindul benned
egy gondolat, egy szó, egy jóbarát, egy semmi
s amit már kezdtél elfeledni
vagy letagadni: duzzad, újra él.
A gyökér,
a mag,
beléd szövődik és szállá fakad
és vakmerő kalandra bátorít:
kilépni önmagadból,
az átlagosból,
komolyan venni azt, amit hiszel.

Tulajdonképpen mért nem kezded el?

NAPLEMENTE

Csak annyit kérek, engedd meg nekem,
hogy megmaradjon a gyerekszemem,
hogy lássalak, amerre járok,
feléd nevessek, mint a virágok,
s mikor elér a nagysötétű este,
kapaszkodni tudjak a te két kezédbe
úgy, mint az ősi, mohos törzsű fák
próbálják fogni bütykös ágaikkal
az elhanyagolt nappal sugarát.

JAVASLAT

Ha Istent ismerni akarod:
szedj fel a földről két fadarabot.
Ácsolj magadnak össze keresztet,
elég nagyot.
Maradhat úgy is, olyan gyalulatlan,
csak térdelj hozzá áhítatban
s vedd a kezédbe. Nézd sokat,
s ha már rátetted sorsodat:
nem láttál ennél soha szebbet,
beszédesebbet.

Ácsolj magadnak, testvér, fakeresztet.

A HALLGATÁS DICSÉRETE

Minek beszélni, minek is magunkról,
minek is szólni, ha valami fáj:
a belső bánat sose való másnak,
a belső bánat jobb, ha maga jár.

Más úgysem érti, csak úgy tapogatja,
vagy mint a harkály, sebet üt, nagyot,
mikor a fáknak kérgét hasogatva
megtalál olykor egy kis kukacot.

SUSCIPE

Uram, fogadd el életemnek
szegényes, barna kenyerét!
Sokat nem érő, nem szegetlen,
de minden morzsát összeszedtem
és két kezemben itt hozom feléd.
— Uram, fogadd e lélek életét!

Uram, hajolj e bús kenyérhez!
Hangozzék csendben alkotó szavad
és tedd tieddé már egészen,
hogy mintha árnyék lenne lényem,
Te rejtsd el bennem éltető magad,
— Uram, akár az ostyaszín alatt.

CONFITEOR

Én nem tudok magamról annyi rosszat,
amennyit bennem látsz te, Istenem.
A porba hajlik lelkem könnyes arca,
de minden bűnnek megtörik hatalma
kereszteden.

Sőt azt hiszem, hogy jobban kell szeretned,
mert többet adtál hitványságomért;
és nincs hiába vakmerő bizalmam:
bővebben csillog rajtam s bíborabban
a Vér, a Vér!

IN MANIBUS TUIS

Te ismered a messziségbe húzó
vadlúd seregnek vé-betűs nyomát,
a gyermekláncfű pelyhes bóbitáját,
a selymesfényű pitypang-glóriát,
s azt is tudod, hogy merre száll a mag,
ha szertefűjják úgy szeszélyesen
a nyári ég alatt.

Kezedre bízom sorsomat.

NEM MEGY

Hazugság volna, hogyha letagadnám,
hogy az élet sokszor nagyon is nehéz.
Van úgy: alig tud összekulcsolódni
még imára is a kéz.

Vihar van bennünk, — vagy csak egyszerűen már
sok lett az élet, mint az este sok
a vaknak, hogyha visszagondol néha,
milyen is volt a hold s a csillagok?

FELELŐSSÉG

Esőt ígérő, bújdoso szelek
sikoltanak a dermedő világon, —
bezárt szobámban csend van és meleg
s én fázom, fázom.
Borzongatóan fáj a gondolat:
mi nekem van, az másnak nincsen.
Látok nem látott arcokat,
szél rázza vas kilincsem.

PÉTER BÁCSI

Vén koldus áll a templom ajtajában,
mint ott felejtett fájdalom.
Időtlen, néma mozdulattal
fordul felém, levett kalappal.
Szobor talán vagy él? Nem is tudom.
Pár fillért nyújtok néki. Jaj, de hálás!
Szemem szemébe mélyed:
bár értené meg testvér-lelkem,
koldus vagyok, szegény, esetlen,
Istent-kiáltó lélek.

KÉSŐ BÁNAT

Kopogtattál
és jaj, nem vettem észre.
Sötét volt kint az éjszaka.
Csak a visszhangzó lépések neszére
figyeltem föl.
Elmentél.
Mondd, hova?
Szorongok, félek.
Vajon visszatérsz-e?

RÖVID PRÉDIKÁCIÓ

Ha elfordultál attól, aki kért ma,
még tudhatod, hogy volt-e rá okod.
De ha te vetted észre: kell segítség,
és mégsem tetted,
úgy megcsúfoltad Krisztusod.

BIZTATÓ

Az ősze hajló nyár meleg,
szép napja van ma,
a szilvafákon hamvaskék szemek,
a földön alma.

Ragyog a kedves rézvirág,
lepkék is szállnak,
de húznak már az égen át
fehérlő szálak.

Most ültetem a tulipán-
hagymát a földbe,
és helyet kap a nefelejcs,
hogymajd jövőre

felém nevéssen s mondja: jó,
nagyon jó élni, —
lásd, megszorítom a kezéd:
nem kell úgy félni!

TÁVLAT A BÖRTÖN ABLAKÁBÓL

Én nem halok meg és nem halsz meg te sem,
mert létezel, akár az Isten.
Bár lettél, létrejöttél: véged nincsen többé,
te megmaradsz és élni fogsz örökké.
Csak az hanyatlik el, mi látható,
ami a külső, mint héja diónak,
árnyéka fénynek, köntöse szónak — —
a sorsod: élet,
és a halált is éppen csak megéled.

OLY EGYSZERŰ

A mindennapi kicsiségek:
az örömök, a szenvedések,
egyformák lesznek, ha szeretsz.

Mert Isten jó: csak kegyelem van
és nincs különbség irgalomban,
akármilyen. Érted ezt?

HÁTTÉR

Istennek vannak műhelytitkai,
melyekbe nem látunk bele,
bár tétovázunk, tapogatjuk, —
de sokra nem megyünk vele,
s egy szó marad: a szeretet,
értelmünk mentőkötele.

Isten sötétet fényesíti meg
a fényt, hogy fényesebb legyen —
ha esténk bolyhos inda-ága
nem kúszna át a mély égen:
nem tündökölné csillagok
tüjén a messzi végtelen!

ADÓSSÁGOK

Adósa vagyok a földnek és visszatérek hozzá.

Leszek majd egy maroknyi por,
belőlem nő a fű s bokor,
és gyerekek
szaladnak át a süppedt sír felett.

Örömöm, hogyha tehetem,
amit az Úr akar velem.

Adósa vagyok az égnek és visszatérek hozzá.

Az Úr nevét dicséri szám,
bár nem hiszem, hogy így talán
törleszthető
a tartozás, mely mindig egyre nő.

Örömöm, hogyha tehetem,
amit az Úr akar velem.

HONVÁGY-FÉLE

Az őszi égen sűrű felhők.
Alig van fény a Tó színén.
A lelke zúgva sír a nádnak.
— — Ugye, tudod, hogy várlak én?

Fakul az erdők zöld ruhája.
Oly hűvösek a hajnalok.
A szél a sárga lombot rázza.
— — Örök valódra gondolkodom.

A vadludak jajongva szállnak.
Majd egyszer én is elmegyek.
— — Én Istenem, ne hagyd sokáig,
ne hagyd a földön lelkemet!

- ORA ET LABORA -

A füvek ma is valamit nőttek,
és messzebb futott a patak vize,
A meggyek ma is ízesedtek
és szalmaszálát hordott fészkebe
az ugra bugra kis veréb...

elment a nap. Te mennyit tettél,
mennyit növekedtél,
miben és miképp?

KERESZT

Ma nem tudok már gondolkozni sem.
Ez a Kereszt maga.
Nem hittem volna soha, de soha,
hogy ilyen nehéz,
hogy néha szinte már lázad az ész.

De tőled nem jön más, csak Kegyelem.
Hiszem.
Akarom.
Szeretem.
És jó nekem nyomodba hágnom,
egy sorsot élnem,
egy utat járnom.

- TALÁLGATÁS -

Úgy, mint az őszi nád között
az úszó vadkacsák
zizegve törnek szűk utat:
bennem is bukdácsol, felmerül
és nyugtalan a gondolat.
Miért? Minek?

Nem értem...nem értelek!

- FÉLELEM -

Kopogtattál
és jaj!-nem vettem észre.
Sötét volt kinn az éjszaka.
Csak
a visszhangzó lépések neszére
figyeltem föl.
Elmentél.
Mondd, hova?

Szorongok, félek!
Vajon visszatérsz-e?

- FELETEM -

Szeretem azt a sorsot, amit adtál,
szeretem, mint az erdők a hegyet,
szeretem, mint a vadmadár a nádast,
mint játékszerét a kicsi gyerek.

A sors: nekem az otthon,
amelyben élek,
ha egyszerű is, de mégis enyém...
olyan, akár a szűk medre folyónak
alakít engem s alakítom én!

- TEREMTÉS -

Gyermekkoromban gyúrtam egyszer
viaszból egy kismadarat.
Szerettem és nevén neveztem,
pedig csak furcsa gondolat:
egy lábasincs,
egy tollasincs
apróka fióka volt,
...de én csináltam...
remekeltem!

Ilyen vagyok a Te kezében?

MINDNYAJUNK ISTENE

Idő azért van mert bekünk
a fejlődéshez folytonosságra,
egymásutánra van szükségünk.
Időhöz szokott gondolatainknak
az időtlenség valószínűtlen.
Mikor azt halljuk: az idő kezdete előtt,
vagy az idők teljességében,
úgy érezzük, mintha kilépnénk
a létből, mintha saját magunkat föladnánk,
pedig csak Veled találkozunk Iste!

Ha kiszűröd azt, ami nem lehet Isten,
sokkal többet tudatsz meg Róla.
A napfogyatkozást is kormozott
szemüvegen át nézzük!

JÖVŐ SZÁZADOK KÉRDÉSE

Temetőbe honosult a csönd...
és gyertyák fényében érik
érzelmeink bonyolult világa.
Szívünk mélyén
sóhajtva elremeg az emlék
és mélyen behatol
értelmünk táguló udvarába.

Mi tépdesi húrjainkon a foszló elmúlást ?
és milyen csírákból épül múltunkból a jövő ?
Milyen korlátok mérik a lappangó kihívást ?
s eléri-e nyomdokaink határát
egy születendő - igazabb - Érkező ?

...és Babel tornya árnyékában
megértik-e egymást az emberek?
s egy szabad egymásratalálásban
elhallgatnak-e örökre majd a fegyverek ?

Befejezésként két búcsúzó költeményével zárjuk szívünkbe az elmúlt órában hallottakat:

KARACSONY ELŐTT

Már hősztál a fenyvesek között és
korán beálló esték fénye ég,
oly mély a csend és én úgy készülődöm,
újongó szívvel Istenem Feléd!
Most én megyek, Te voltál már a Földön,
őh! hány Karácsonyt játszottam Neked!
Amim csak volt, a két kezembe tettem
egymásután, egy hosszú életet.
Mondd- vársz reám? Olyan remegve kérdelem
s oly boldogan, mint Szentestén kölyök.
Most rajtad áll, hogy szívemet betöltsed,
csitt! Angyal jár a zárt ajtók mögött!

Halálát talán megsejthette,...megérezhette...; fejét engedelmesen
Isten kezére hajtva...elment! Csendben, amilyen az élete volt... az a
nyolcvan év, amelyet 2000. Karácsonyára várva küldetésével betölthetett.

NYITOTT ABLAK ELŐTT

Az este hűvös, sillagos,
a lomb között a szél remeg;
magam vagyok s a messziség
halkan befonja szívemet.
Élek...vagyok... s most
elmegyek.